

СИЛАБУС

курсу «ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА»

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»

Факультет/ кафедра, за якою закріплена дисципліна		Факультет управління фінансами та бізнесу/ кафедра фінансового менеджменту	
Ступінь вищої освіти		Бакалавр	
Статус дисципліни		Нормативна навчальна дисципліна	
Семестр		П'ятий	
Форма навчання		Денна	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин		4 кредити / 120 годин	
Викладачі дисципліни		Ясіновська Ірина Фантинівна <i>к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансового менеджменту</i>	
Контактна інформація про викладача		Профайл викладача курсу: https://financial.lnu.edu.ua/employee/yasinovska-iryna-fantynivna Електронна пошта: iryna.yasinovska@lnu.edu.ua	
Консультації з питань вивчення дисципліни		Вівторок: 15.00-16.00 год. (вул. Медової Печери, 53, ауд. 112)	
Мова викладання		Українська	
Сторінка курсу			

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Коротка анотація дисципліни	<p>Становлення і розвиток в Україні ринкової інфраструктури суттєво змінюють економічне, інформаційне і правове середовище функціонування суб'єктів підприємництва, зміст їхньої фінансової діяльності. Фінанси суб'єктів підприємництва є основою фінансової системи країни. Фінансовий стан суб'єктів підприємництва впливає на фінансове становище країни в цілому.</p> <p>Вихід України з тривалої економічної кризи безпосередньо пов'язаний з поліпшенням фінансового стану суб'єктів підприємництва всіх форм власності в усіх сферах діяльності. За цих умов необхідна сучасна, адекватна ринковій економіці, організація фінансової діяльності кожного суб'єкта підприємництва. Це потребує підготовки спеціалістів-фінансистів, що мають глибокі теоретичні і практичні знання, можуть узагальнити наявний досвід країн з розвинутою ринковою економікою, розробити план дій щодо виходу із фінансової скрути. .</p>
Мета дисципліни	<p>Предметом вивчення дисципліни «Фінанси суб'єктів підприємництва» є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва.</p> <p>Метою вивчення дисципліни «Фінанси суб'єктів підприємництва» є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів підприємництва, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності.</p>

	<p>Завдання вивчення дисципліни «Фінанси суб'єктів підприємництва» полягають у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєнні студентами знань з теоретичних засад фінансів суб'єктів підприємництва; - набутті вміння структурувати фінансову інформацію для потреб суб'єктів підприємництва; - засвоєнні основних принципів залучення, формування та використання фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва; - оволодінні навичками самостійного здійснення аналізу формування та використання фінансових ресурсів суб'єкта підприємництва.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами та доповненнями). Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15. 2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010р. № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17. 3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 і зареєстровано Міністерством юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 (із змінами та доповненнями). 4. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с. 5. Бланк О.І., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с. 6. Зянько В.В., Фурик В.Г., Вальдшмідт І.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Частина 1. Вінниця : ВНТУ, 2016. 126 с. 7. Кірейцева Г.Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник: Курс лекцій. Київ. ЦУЛ. 2017. 268. 8. Мельник П. І. Фінанси підприємств у ринкових умовах: навчальний посібник. Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет, 2015. 217 с. 9. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств. К. : Центр учбової літератури, 2017. 504 с. 10. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д та ін. Фінанси підприємств: підручник – восьме вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2013. 519 с. 11. Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720с. 12. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с. 13. Фінанси підприємств: навч. посібник: Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. 2-ге вид., розшир. та доплвн. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 350 с. 14. Фінанси підприємств : практикум / Фурик В. Г., Зянько В. В., Вальдшмідт І. М. Вінниця : ВНТУ, 2017. 87 с.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Аудиторні години: 64 з них:</p> <p>лекції 32 годин</p> <p>практичні заняття 32 годин</p> <p>самостійна робота 56 годин</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>а) знати</p> <ul style="list-style-type: none"> – місце фінансів суб'єктів підприємництва у фінансовій системі України; – склад та структуру фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва; – класифікацію витрат суб'єкта підприємництва на виробництво і реалізацію продукції;

	<ul style="list-style-type: none"> – сутність прибутку як економічної категорії; – принципи розподілу і використання прибутку суб'єкта підприємництва; – основні принципи оподаткування прибутку суб'єкта підприємництва; – джерела утворення та відновлення основних засобів суб'єкта підприємництва; – сутність та джерела фінансування придбання нематеріальних активів; – сутність та джерела капіталовкладень; – сутність і структура оборотних засобів суб'єкта підприємництва; – методи і показники оцінки й аналізу фінансового стану суб'єкта підприємництва; – види і принципи фінансового планування суб'єкта підприємництва; – сутність антикризового управління фінансами суб'єкта підприємництва, а також поняття фінансової санації; <p>б) <u>уміти</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – охарактеризувати суть і функції фінансів суб'єкта підприємництва, склад фінансових ресурсів; – здійснювати оцінку прибутковості діяльності суб'єкта підприємництва; – визначати фінансові результати діяльності суб'єкта підприємництва, розраховувати плату за користування кредитом; – аналізувати фінансовий стан суб'єкта господарювання; – використовувати звітність як інструмент фінансового аналізу й управління фінансами підприємства; – обґрунтовувати та надавати економічну інтерпретацію фінансових результатів діяльності суб'єктів підприємництва.
Ключові слова	Фінанси суб'єктів підприємництва, фінансовий стан, активи, оборотні активи, необоротні активи, власний капітал, позиковий капітал, баланс, зобов'язання, кредитоспроможність, прибуток, рентабельність.
Формат курсу	Проведення лекцій, семінарських та практичних занять, консультацій.
Теми	<p>Тема 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 2. Розрахункові операції суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 3. Грошові потоки суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 4. Формування та використання прибутку суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 5. Оподаткування суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 6. Необоротні активи суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 7. Оборотні активи суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 8. Капітал суб'єктів підприємництва та його формування</p> <p>Тема 9. Кредитування суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 10. Інвестиційна діяльність підприємства</p> <p>Тема 11. Оцінка фінансового стану суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 12. Фінансове планування</p> <p>Тема 13. Фінансова санація та банкрутство</p> <p>Тема 14. Державне регулювання підприємницької діяльності</p>
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль/іспит.
Пререквізити	«Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Статистика», «Фінанси»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Навчальна дискусія, лекції-візуалізації, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, захист кейсів
Необхідне обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні (семінарські) / самостійні / модулі 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів.

<p>Критерії оцінювання</p>	<p>●екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й інших літературних джерел, яких немає серед рекомендованих</p>
<p>Контрольні питання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце фінансів підприємств в фінансовій системі країни. 2. Характеристика фінансів суб'єктів підприємництва як економічної категорії. 3. Джерела формування фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. 4. Грошові потоки суб'єктів підприємництва. 5. Чистий грошовий потік підприємства. 6. Особливості формування статутних капіталів підприємств різних організаційно-правових форм. 7. Організація та управління фінансами суб'єктів підприємництва. 8. Економічний зміст та види грошових розрахунків суб'єктів підприємництва. 9. Принципи організації безготівкових розрахунків суб'єктів підприємництва. 10. Характеристика рахунків, що відкриваються підприємствам у банках. 11. Порядок відкриття поточного рахунку. 12. Види санкцій за порушення розрахунково-платіжної та касової дисципліни. 13. Розрахунок доходу (виручки) від реалізації продукції підприємства. 14. Розрахунок чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства. 15. Розрахунок фінансових результатів підприємства та їх відображення у фінансової звітності. 16. Оцінка рентабельності продукції, капіталу підприємства. 17. Визначення податку на прибуток підприємства. 18. Розподіл чистого прибутку підприємства. 19. Оподаткування суб'єктів підприємництва. 20. Особливості оподаткування ФОП. 21. Спрощена система оподаткування. 22. Основні податки, що сплачують підприємства, 23. Аналіз ефективності використання оборотних активів. 24. Оборотні активи: види, класифікація, аналіз. 25. Методика оцінки основних фондів підприємства. 26. Необоротні активи: види, класифікація, аналіз. 27. Особливості капітального інвестування в основні фонди. 28. Класифікація активів підприємства за ступенем їх ліквідності.

	<p>29. Розрахунок показників прибутковості та рентабельності діяльності суб'єктів підприємництва.</p> <p>30. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства.</p> <p>31. Деталізований аналіз фінансового стану підприємства.</p> <p>32. Основні групи показників аналізу фінансового стану підприємства.</p> <p>33. Сутність фінансової стратегії підприємства та етапи її розробки.</p> <p>34. Завдання і принципи фінансового планування на підприємствах.</p> <p>35. Методи визначення фінансових потреб підприємства.</p> <p>36. Сутність банкрутства підприємств і його санація.</p> <p>37. Критерії банкрутства підприємств.</p> <p>38. Проблеми фінансового оздоровлення підприємств.</p>
Опитування	Опитування проводиться на семінарських та практичних заняттях у вигляді (есе, вирішення кейсу), тестові завдання, доповіді та презентації.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиж-день	Тема	Форма заняття/ години	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4	5
1/2	Тема 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати функції фінансів суб'єктів підприємництва та їх місце в фінансовій системі країни. Вміти охарактеризувати суть і функції фінансів суб'єкта підприємництва, склад фінансових ресурсів та сфери фінансових відносин. Аналізувати місце суб'єктів підприємництва в економіці країни.	Тестові завдання. Виконання самостійної роботи. Розв'язок задач. Кейси. Доповіді та презентації
2/3	Тема 2. Розрахункові операції суб'єктів підприємництва	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати теоретичні основи здійснення розрахункових операцій суб'єктів підприємництва Вміти пред'явлення підприємствам претензії по розрахунках. Аналізувати переваги й недоліки готівкових та безготівкових розрахунків.	
3/4	Тема 3. Грошові потоки суб'єктів підприємництва	Лекція/ семінар/ практична 2 год./2 год. /2 год.	Знати види грошових потоків підприємства. Вміти визначати вхідні та вихідні грошові потоки суб'єкта підприємництва. Аналізувати величину чистого грошового потоку.	
4/5	Тема 4. Формування та використання прибутку суб'єктів підприємництва	Лекція/ практична 2 год./2 год.	Знати економічну сутність прибутку суб'єкта підприємництва, його функції. Вміти структурувати фактори, які впливають на прибуток суб'єктів підприємництва. Аналізувати зміну прибутковості суб'єкта підприємництва у динаміці.	
5/6	Тема 5. Оподаткування суб'єктів підприємництва	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати чинний порядок оподаткування прибутку, види податків. Вміти визначити суми податкових платежів. Аналізувати зміни податкового законодавства.	
6/7	Тема 6. Необоротні активи суб'єктів підприємництва	Лекція/ практична 2 год./2 год.	Знати економічну сутність, види та призначення необоротних активів Вміти визначати необхідний склад та структуру необоротних активів. Аналізувати показники ефективності	

			використання основних засобів.
7/8	Тема 7. Оборотні активи суб'єктів підприємництва	Лекція/ практична 2 год./2 год.	Знати економічну сутність, види та призначення оборотних активів. Вміти визначати необхідний склад та структуру оборотних активів. Аналізувати показники інтенсивності використання оборотних активів.
8/9	Тема 8. Капітал суб'єктів підприємництва та його формування	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати економічну сутність капіталу та його роль у забезпеченні діяльності суб'єкта підприємництва. Вміти визначати потребу в капіталі та шукати джерела його залучення. Аналізувати переваги і недоліки різних джерел залучення капіталу.
9/10	Тема 9. Кредитування суб'єктів підприємництва	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати види кредитів та можливості їх використовуються в господарській діяльності суб'єктів підприємництва. Вміти визначати потребу в позиковому капіталі. Аналізувати переваги і недоліки різних джерел залучення капіталу.
10/11	Тема 10. Інвестиційна діяльність підприємства	Лекція/ семінар/ практична 4 год./2 год./2 год.	Знати теоретичні основи інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва. Вміти планувати інвестиційну діяльність суб'єкта підприємництва. Аналізувати доцільність інвестування.
11/12	Тема 11. Оцінка фінансового стану суб'єкта підприємництва	Лекція/ практична 4 год./2 год.	Знати сутність, мету, принципи та методи аналізу фінансового стану суб'єкта підприємництва. Вміти користуватися результатами аналізу фінансового стану суб'єкта підприємництва. Аналізувати та оцінювати фінансовий стан суб'єкта підприємництва.
13/14	Тема 12. Фінансове планування	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати види та етапи фінансового планування на підприємстві. Вміти застосовувати методи фінансового планування. Аналізувати виконання фінансового плану.
14/15	Тема 13. Фінансова санація та банкрутство	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати сутність та механізм антикризового управління підприємством. Вміти діагностувати фінансову кризу та приймати рішення щодо фінансового оздоровлення суб'єкта підприємництва. Аналізувати причини та наслідки фінансової кризи суб'єкта підприємництва.
15/16	Тема 14. Державне регулювання підприємницької діяльності	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати принципи та етапи державної регуляторної політики. Вміти враховувати чинники макросередовища в діяльності суб'єкта підприємництва. Аналізувати зміни нормативно-правової бази та їх вплив на діяльність суб'єкта підприємництва.